

DATUM
2016-06-03
ERT DATUM
2016-03-10

DIARIENR
2016/57-4
ER BETECKNING
M2016/00703/KI

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige (SOU 2016:21)

Remissen till Statskontoret omfattar delbetänkandet Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige (SOU 2016:21). Remissen är ett delbetänkande från Miljömålsberedningen. Statskontoret har i sitt remissvar valt att kommentera de förslag i delbetänkandet som är av förvaltningspolitisk betydelse.

Statskontoret delar Miljömålsberedningens analys om behovet av att stärka arbetet för de globala klimatmålen. Statskontoret menar att det är angeläget att styrsystemen på miljöområdet är effektiva för att de politiska målsättningarna ska kunna nås. De analyser av klimatutmaningarna som Miljömålsberedningen presenterar kan därför utgöra en grund för regeringens fortsatta arbete.

Statskontorets synpunkter på det klimatpolitiska ramverket

Statskontoret avstyrker Miljömålsberedningens förslag om ett klimatpolitiskt ramverk. Statskontoret menar att det inte är ändamålsenligt att på förslaget sätt lagfästa politiska ambitioner. Statskontoret anser vidare att det klimatpolitiska ramverket riskerar att leda till dubbeltydighet och att ansvaret för uppföljningen av miljöfrågorna blir otydligare.

Statskontoret menar att det redan finns uppföljningssystem på miljöområdet och att ytterligare uppföljningssystem inte kan antas leda till ökad måluppfyllelse. Istället bör fokus riktas mot att analysera vad i nuvarande reglering och uppföljning som inte fungerar, alternativt vad i nuvarande reglering och uppföljning som kan kompletteras, för att uppnå den målsättning som Miljömålsberedningen menar att det föreslagna ramverket ska resultera i.

En klimatlag ska stärka arbetet

Ramverkets status ska enligt Miljömålsberedningen tydliggöras genom en klimatlag. Statskontoret avstyrker förslaget att lagreglera förutsättningarna för regeringens klimatpolitiska arbete. Statskontoret menar att det är bättre

att inom ramen för nuvarande system styra med mål, planering och uppföljning och igenom att regeringen tar fram en handlingsplan eller lämnar en skrivelse till riksdagen.

Ett klimatpolitiskt råd

Statskontoret avstyrker förslaget om att inrätta ett klimatpolitiskt råd. Statskontoret menar att det föreslagna rådets uppgifter inte är tydliga och motive-
rade i förhållande till befintlig myndighetsstruktur. Statskontoret ser en risk för överlappning av funktioner inom flera av de områden där rådet föreslås få uppgifter. Det gäller exempelvis uppgiften att ”utvärdera effekter av beslutade och föreslagna styrmedel från ett brett samhällsperspektiv och analysera om målen nås på ett samhällsekonomiskt sätt”. I dag har Konjunkturinstitutet i uppdrag att genomföra sådana miljöekonomiska och samhällsekonomiska analyser. Uppgiften att ”bedöma om regeringens förslag till åtgärder är ändamålsenliga och tillräckliga...” bör anses falla inom ramen för Naturvårdsverkets nuvarande uppgift att vara pådrivande, stödjande och samlande i genomförandet av miljöpolitiken.¹ Detta gäller även uppgiften att granska och bedöma kvaliteten i de underlag som regeringen bygger sina förslag på. Detta bör vara en del i Naturvårdsverkets arbete med den fördjupade utvärderingen som sker vart fjärde år.

Statskontoret anser dessutom att rådets storlek med ett kansli om 6–7 anställda och en budget på 10 miljoner årligen inte kan antas vara tillräckligt för att på ett kvalitativt sätt kunna genomföra de analyser som krävs för kunna fullgöra den föreslagna uppgiften.

Planerings- och uppföljningssystemet

En del i det klimatpolitiska ramverket är att utveckla planerings- och uppföljningssystem på miljöområdet. Statskontoret menar att miljöområdet behöver ett funktionellt uppföljningssystem utan dubbeltidighet. Detta har Statskontoret också påpekat i sin utvärdering av myndigheternas arbete inom miljömålssystemet.² Statskontoret menar att lager på lager av reglering eller uppföljning i flera led riskerar att leda till att fokus riktas på detta och inte på måluppfyllelsen. Om ytterligare uppföljning eller reglering tillförs bör de befintliga systemen ses över i syfte att ta bort något.

Uppföljningssystemen bör präglas av att resultaten går att använda konkret och ger myndigheter och övriga aktörer vägledning i hur arbetet på området ska bedrivas. Det är bra om detta är tydligt från ansvarigt departement,

¹ Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket 2012:989 §1.

² Statskontoret (2014) Styrningen och arbetet inom miljömålssystemet (2014:10).

exempelvis genom vägledning för hur myndigheterna ska agera på området. Att komplettera ett redan omfattande uppföljningssystem på miljöområdet med ytterligare regelbundna uppföljningar riskerar att leda till ytterligare byråkratisering och mindre verksamhetsnytta.

Det föreslagna planerings- och uppföljningssystemet bör enligt Miljömålsberedningen rymmas inom myndigheternas ordinarie arbete. Regeringskansliets arbete kan antas ta ytterligare resurser i anspråk, 0,5 årsarbetskrafter. Statskontoret ställer sig tveksam till om dessa resurser räcker för att täcka omfattningen av det arbete som föreslås. Statskontoret anser också att den uppföljning som Miljömålsberedningen föreslår riskerar att även i myndigheterna skapa merarbete och ytterligare administration.

Generaldirektör Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Susanne Johansson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Ingvar Mattson

Susanne Johansson